

skabt uden Lov, og det er det bekjendte Bismarckske Statshusboldningsraad, men Enhver veed ogsaa, hvor overordentlig Lidet det har udrettet, hvilken overordentlig bestemt Protest der er reist mod det fra Folkerepræsentationens Side, og hvorledes denne navnlig har vægret sig ved at ville give de Bevillinger dertil, som Ministeren forlangte. Jeg maa herved spørge den ærede Minister, hvorledes han tænker, at dette Bisperaad og den hele Udvikling, han vil give det, skal kunne virke uden Bevillingen fra Rigsdagens Side, eller tror han, at det Raad, han saaledes har oprettet paa egen Haand, kan vente særlig Velvillie fra dette Things Side? Jeg tvivler om det. Det være nu med hele denne almindelige statsretlige Side af Spørgsmaalet, som det vil, jeg antager iøvrigt, at min ærede Medforespørger nærmere vil gaa ind derpaa, saa kan jeg, ikke Andet, end bestemt fremhæve, at Oprettelsen af dette Raad ved en ensidig kongelig Beslutning er i den mest aabenbare Strid med Grundlovens § 75. Jeg kan ikke indse Andet, end at, naar der staar „Folketirkens Forsatning ordnes ved Lov“, saa kan det ikke gaa an at ordne et saa vigtigt Led af Folketirkens Forsatning som dette, der, efter hvad man ligesom siger os, skal være Begyndelsen til en hel følgende Udvikling af Forsatningen uden Rigsdagens Medvirkning, og vi behøve jo ogsaa blot at se hen paa, hvorledes Ordet „Forsatning“ blev forstaaet af den grundlovgivende Rigsforsamlings Udvalg. Som jeg før oplæste, staar der jo, at den Forsatningslov, som man venter og ønsker, navnlig skalde gaa ud paa „at bestemme Formerne og Grændserne for den Medvirkning, som Kirkesamfundet selv bør have ved samnes Bestyrelse saavel som ved Afgjørelsen af kirkelige Sager“. Nu gad jeg dog spørge, om ikke et saadant Bisperaad, som her er nærmere begrundet i Ministerens Forestilling, maa høre med til „Formerne og Grændserne for den Medvirkning, som Kirkesamfundet selv bør have“. Det er jo netop, derpaa det Hele støtter sig, at det skal være en Klost fra Kirken, og at det skal være medvirkende ved Afgjørelsen af de kirkelige Spørgsmaal. Hvis jeg overhovedet kan læse Dansk, kan jeg ikke se Andet end, at her foreligger et saa klart og utvetydigt Brud paa Grundloven, at det er mig ufatteligt, at den ærede Minister kan læse Grundlovens § 75 og endda sætte den i Spidsen for sin Forestilling uden at se, at det er Tilfældet. Jeg kan heller ikke se rettere, end at det er Rigsdagens og særlig dette Things Pligt at nedlægge en meget bestemt Indsigelse mod denne kongelige Beslutning og mod alle de Følger,

som Ministeren deraf kan ville drage. Men skjøndt det staar klart baade for mig og min ærede Medforespørger, at her i Virkeligheden foreligger et Brud paa Grundloven, er det dog muligt, at den ærede Minister kan anføre Grunde, som ialtfald kunne overbevise andre Medlemmer af dette Thing om, at det ikke er Tilfældet. Derfor have vi troet at skylde den ærede Minister og Thinget at forelægge Sagen som et Spørgsmaal til den ærede Minister og derved give ham Leilighed til at udtale sig om, hvad der har kunnet bevæge ham, og hvorved han tror sig berettiget til at udvirke en saadan kongelig Beslutning som den af 8de Oktober. Med Things Samskyld stille vi da den Forespørgsel: „Hvorledes kan Ministeren forene den kongelige Resolution af 8de Oktober 1883 om Oprettelsen af et kirkeligt Raad med Grundlovens § 75?“

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): I det jeg nu skal bevare denne Forespørgsel, som det ærede Medlem har rettet til mig, skal jeg begynde med en Betragtning af Grundlovens § 75, af hvilken Paragraf jeg har en noget anden Opfattelse end det ærede Medlem, som nu havde Ordet. Efter min Opfattelse er Grundlovens § 75 en af Grundlovens Løsteparagrafer, den er indkommen i Grundloven som et Tilfagn til Folketirken om, at Folketirken skalde faae en Forsatning, hvorved Grændserne for og Formerne, hvorunder Kirkesamfundet selv kunde deltage i Styrelsen af sine Anliggender og Ordningen af de kirkelige Forhold, bestemtes. Jeg nægter ikke, at foruden denne væsentligste Hensigt med Grundlovsparagrafen, at love en egentlig Kirkeforsatning, har man tillige tænkt sig, at en saadan Kirkelov, som ordnede Forsatningen ved Indførelse af en Kirkesynode, Kirkeraad, eller hvad man nu vil kalde det, tillige kunde ordne mange andre kirkelige Forhold vedrørende Forsatningen, men jeg tror, at det fremgaar tydelig af den grundlovgivende Rigsdags Forhandlinger, at den egentlige Hensigt med denne Grundlovsparagraf var at give Folketirken et Tilfagn om en Kirkeforsatnings Indførelse. Derimod har det ikke nogenstunde været Paragrafens Mening eller Hensigt at indskrænke den udøvende Magt paa særlig Maade paa det kirkelige Omraade. Den udøvende Magt, Regjeringsmagten, har samme Grændse, eller rettere, Grændsen mellem den udøvende og lovgivende Magt er paa det kirkelige Omraade den samme som paa ethvert andet Omraade, det vil sige: naar ingen positiv Bestemmelse